

Handläggare

Jenny Andersson

Socialt ansvarig samordnare (SAS)

Vård- och omsorgsförvaltningen

Ny socialtjänstlag – Insats utan individuell behovsprövning och insats med undantag från dokumentationsskyldighet

Förslag till beslut

Vård och omsorgsnämnden beslutar att:

1. tillhandahålla anhörigstöd som en öppen insats utan individuell behovsprövning enligt 11 kap. 5 § SoL, från 1 juli 2025,
2. insatsen anhörigstöd frångår dokumentationsplikten enligt 14 kap 5 § SoL.

Beskrivning av ärendet

Den nuvarande socialtjänstlagen kom 1982 och sedan dess har endast små ändringar gjorts. Samhället har förändrats under denna tid vilket medfört att behoven och utmaningarna ser annorlunda ut än tidigare så som segregation, otrygghet, unga som dras in i gängkriminalitet, desinformation och minskad tillit till socialtjänsten. Därför behövs en lag som ger socialtjänsten möjlighet att jobba på andra sätt än idag.

Den nya lagstiftningen är också en förutsättning för att möta de utmaningar som finns inom demografi och kompetens i och med en ökad äldre befolkning och färre i arbetsför ålder som ska försörja fler. Det krävs ett annat arbetssätt där digitaliseringen blir ett av de nya arbetssätten vi behöver utveckla för att möta omställningen.

Syftet med den nya lagen är att socialtjänsten ska bli mer förebyggande, jämställd och lätt tillgänglig. Detta innebär att öka möjligheten för kommunens invånare att komma i kontakt med socialtjänsten, att vi ska nå våra invånare tidigare, innan problemen växt sig stora. Socialtjänsten ska också i större utsträckning arbeta kunskapsbaserat – vila på forskning, vetenskap och beprövad erfarenhet.

Enligt nya socialtjänstlagen ska nämnden fatta beslut om vilka insatser socialtjänsten får ge utan behovsprövning. Därför behöver kommunen inventera vilka insatser som förvaltningen har idag som inte är behovsprövade. Vård- och omsorgsförvaltningen har en insats som ses som en insats utan behovsprövning, anhörigstöd. Nämnden måste fatta beslut att kommunen ska få fortsätta att tillhandahålla anhörigstöd utan behovsprövning från 1 juli 2025 då den nya lagstiftningen träder i kraft.

För att insatser utan behovsprövning ska få ske utan dokumentation behöver nämnden också göra en bedömning och fatta beslut om att det finns särskilda skäl att göra undantag från dokumentationsplikten. Insatsen anhörigstöd har idag ingen dokumentationsplikt och förslaget är att det fortsättningsvis inte ska ingå i dokumentationsplikten med anledning av att de som söker insatsen har behov av att få vara anonyma, de söker råd och stöd samt information och utifrån det uppdraget finns det inte skäl att dokumentera och det finns inte ett behov av att dokumentera uppgifter som kan kopplas till enskilda individer.

Ekonomiska konsekvenser

Utifrån föreslagna beslut innebär det inga förändrade kostnader gällande anhörigstödet i kommunen.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

Ett anhörigperspektiv innebär att anhöriga synliggörs och, när det är möjligt, görs delaktiga i vården och omsorgen om den närstående. Detta är ett

förhållningssätt bland chefer och medarbetare i vård- och omsorgsförvaltningen som bör följa individen genom hela vård- eller omsorgsresan, såväl vid planering som vid uppföljning.

Ett anhörigperspektiv innebär att personal, handläggare, chefer och beslutsfattare ser och lyssnar på anhöriga, inklusive uppmärksammar deras behov av stöd för egen del, håller anhöriga informerade om deras närståendes hälsa, vård och omsorg och har kunskap om vad det innebär att vara anhörig och att ge anhörigvård/anhörigomsorg.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Tjänsteskrivelse, 2025-05-20

Ansvariga tjänstepersoner

Tjänsteskrivelsen är fastställd av:

- Mikael Gustavsson Roxell, tf förvaltningschef
- Kerstin Giertha, tf verksamhetschef

Sändlista

Beslutet skickas till:

- tf verksamhetschef myndighet utveckling kvalitet, för kännedom